

Az Európai zöld megállapodás és a biodiverzitás

A biodiverzitás védelmét szolgáló természetvédelmi egyezmények

1. Ramsari Egyezmény,
 2. Washingtoni Egyezmény (CITES),
 3. Bonni Egyezmény,
 4. Berni Egyezmény,
 5. Rioi (Biodiverzitás) Egyezmény,
 6. Európai Táj Egyezmény,
 7. Kárpátok Egyezmény,
 8. Világörökség Egyezmény
- 2022 „Kunming-Montreal biológiai sokféleség globális keret”
30% védett szárazföld és tenger; 200 MRD USD
2030-ig

A biodiverzitás védelmét szolgáló ígéretetek

Johannesburg (2002)
2010-ig megállítják a
biodiverzitás
csökkenését, és 2015-ig
a halállományt a
fenntartható szintre
állítják vissza.

Rio+20 ENSZ Fenntartható Fejlődési
Konferencia (2012)
'Transforming Our World: The 2030
Agenda for Sustainable Development',
New York, 2015.). „szárazföldi
ökoszisztémák fenntartható
használatának védelme, visszaállítása
és támogatása, az erdők fenntartható
használat, az elsivatagosodás
leküzdése, a talajromlás megállítása
és a pusztulás visszafordítása,
valamint a biológiai sokféleség további
csökkenésének megállítása”

A tények

WWF Élőbolygó Index: a vizsgált 5 230 gerinces faj 31 821 populációjának egyedszáma 1970 és 2018 között 69%-kal zsugorodott. A legjobban az édesvízi gerincesek esetében, 83%.

A „zöld megállapodás” fő hajtóerői

- Fenntartható Európa beruházási terv
- 1000 MRD EURÓ
- „fenntartható beruházásra”:
- Energiaszektor
- Épületek
- Járművek

Kérdőjelek:

Miből valósulnak meg ezek a beruházások, ha nem természeti erőforrásokból?

Lehet még tovább terhelni a bolygót?

Fenntartható-e a „zöld megállapodás” fenntarthatósága?

- Hogyan lehetne fenntartható egy fejlesztés/beruházás? Mivel meghaladja, csökkenteni kell a terhelést
- Az összes ma működő korábbi fejlesztés együttes terhelése nem haladhatja meg a környezet megújuló képességét Minden új beruházás hozzáad a fennálló terheléshez, kivéve, ha az helyettesíti az előzőt.

Jobb lesz a biodiverzitásnak a megújuló energiától?

- A megújuló energiaforrások infrastruktúrája a tömegessé válás szintjén komoly akadály a biológiai sokféleség megőrzésének

A biomassa energetikai felhasználásának minden formája csökkenti a tápláléklánc alapját

Jobb lesz a biodiverzitásnak az e-mobilitástól?

- Az e-mobilitás másként és máshol fáj a természetnek
- Az e-mobilitás környezeti előnye kérszéletű, a járművek számától függ

Attól mert elektromos autók járnak az utakon nem csökken az úthálózatok hossza

Nem szűnik meg az élőhelyek izolációja

Naponta milliárdnyi élőlény pusztul ez utakon

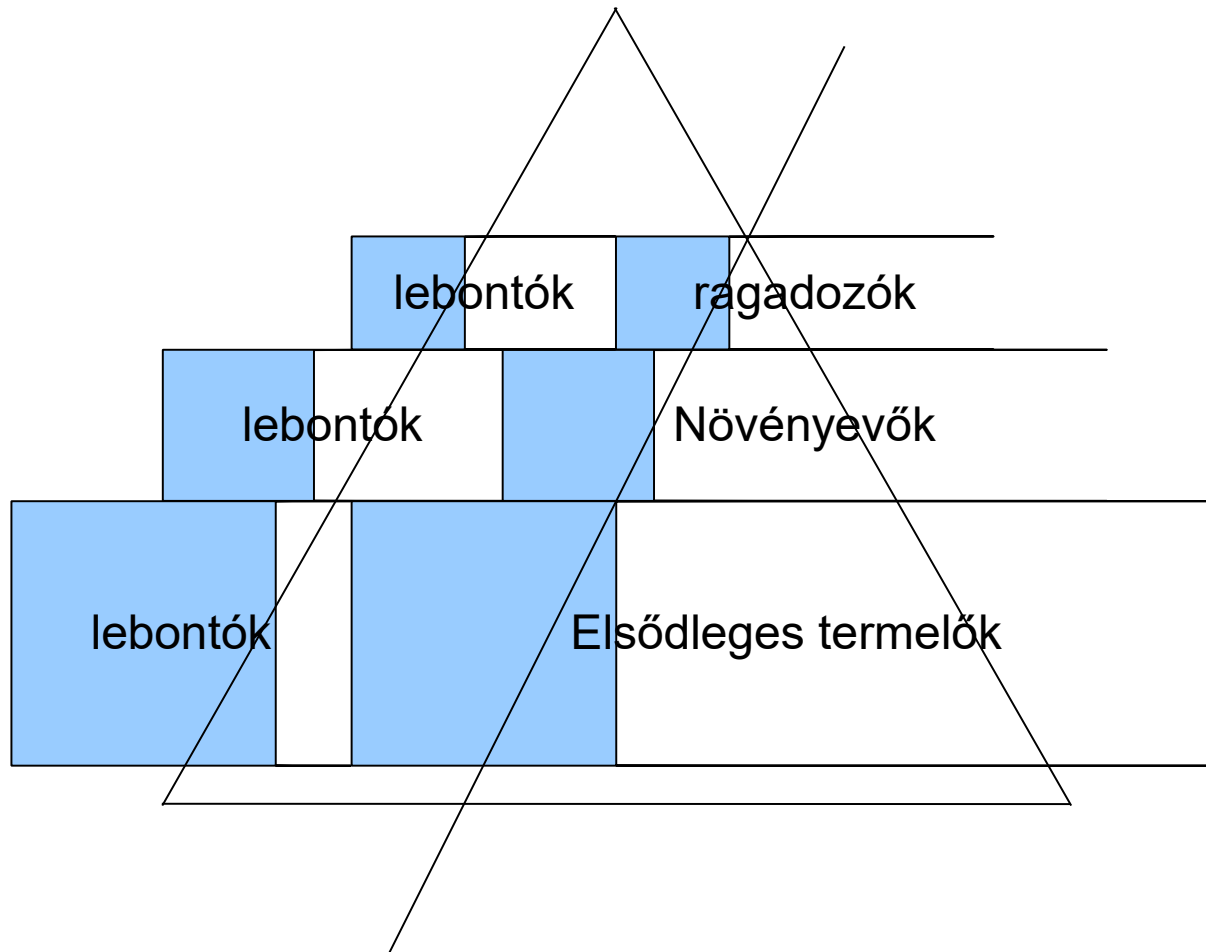
Jobb lesz a biodiverzitásnak az új épületektől?

- A földön élő ismert fajok fele rovar
- a sima és sötét falfelületek, aszfaltutak, irodaházak üvegablakai ökológiai csapdák

A fényszennyezés nehezíti a tájékozódást, az élőhelyek megtalálását

Tömegpusztító hatásuk nemcsak a polarizált fényre érzékeny rovarokat pusztítja, hanem kihat a táplálékláncre is

A táplálékpiramis megcsonkítása = az élet további pusztítása

És ha ilyen a Green Deal, akkor milyen a 2/3 hatása a biodiverzitásra

A hétéves uniós költségvetés és a Next Generation EU eszköz révén rendelkezésre álló, összesen 1800 milliárd eurót kitevő pénzösszeg egyharmada az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek finanszírozására szolgál.

Egy kiemelkedő hajtóerő

A szántóföldi gazdálkodás

Talajforgatás
Műtrágya
Növényvédő szer
Területfoglalás
Monokultúra

A mezőgazdaság maga alatt vágja a fát

A szárazföld 10%-ka szántóföld

Tudjuk, hogy a talaj paránylényei biztosítják a talaj stabilitását, vízmegőrző képességét, a növények természetes táplálást, de mégis szántjuk a talajt

Az egységes területalapú támogatás évente nagyjából 300 MRD forint

A mezőgazdaság maga alatt vágja a fát

Egy az aszály okai közül:
A mikrobiológiai
kondenzációs magok
biológiailag aktív
területekről szállnak fel a
légáramlásokkal
pl. *Pseudomonas syringae*
– növényi patogén

Hoz e változást a 2023-2007 időszak?

Feltételeesség – kötelező

Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ)

Állandó gyepterület fenntartása

Vizes élőhelyek és tőzegláp védelme

Tarlóégetés tilalma

Vízfolyások mentén védelmi sávok

A talajromlás és a talajerózió kockázatát csökkentő művelés

Minimálisan megkövetelt talajborítás

Szántóföldi vetésváltás

A biológiai sokféleség megőrzése (nem termelő terület/tájképi elem)érzékeny állandó

Érzékeny gyepterületként megjelölt gyepterületek átállításának vagy felszántásának tilalma a Natura2000 területeken

Hoz e változást a 2023-2007 időszak?

Agro-ökológiai Program
– önkéntes, választható

Talajtakarás

Növénytermesztés
diverzifikáció

Nem termelő tájképi
elemek és területek

Táblaméret korlátozása

Méhekre veszélyes
szerek tilalma

Karbamid műtrágya

Mikrobiológiai készítmények
alkalmazása

Talaj és
növénykondicionálók

Forgatás nélküli talajművelés

+ gyepek és ültetvények
összesen 21 jó gyakorlat

Intézkedések értékelése

A szükséghez képest az intézkedések erőtlenek

A hajlandósághoz képest túl szigorúk

A szükség:

A talajforgatásos technológiák kivezetése – élőmulcs alkalmazása, együttes vagy köztes termesztés

A műtrágya kivezetése – természetes növénytáplálás

A növényvédő szerek kivezetése – a sokféleségből adódó ökológiai önszabályozás

Az Európai biodiverzitás stratégia – a természet helyreállítása jogszabály (2030-ig)

20% védett terület a szárazföldi és vízi ökoszisztémák esetében
Leromlott ökoszisztémák 30%-nak helyreállítása

Újdonság: jogilag kötelező célok

Évi 20 MRD EURO

Mit ér a védelem?

„az ország területének csupán 0,6%-át fedi természetesnek tekinthető növényzet, további 5,6%-án természetközeli a növényzet, 8,1%-án leromlott és további 3,0%-án nagyon leromlott”

„Az Élőhelyvédelmi Irányelv hatálya alá tartozó fajok esetében, azoknak csaknem 62%-a nem kielégítő vagy rossz természetvédelmi helyzetű, a kedvező természetvédelmi helyzetű fajok aránya csupán 36%. Az élőhelytípusok esetében, azoknak csaknem 81%-a nem kielégítő természetvédelmi helyzetű, míg a kedvező élőhelyek aránya csupán 19%.”

Koncepcionális tévedések

Helyreállítani valamit akkor lehet, ha megszüntetjük a helytelen állapot okait

Az ok rendszerszintű:
Globális túlterhelés

Az ok közvetlen: helyi

- Ha az ok fennmarad, akkor a védelem állandó energia-befektetést igényel - pénz
- Az „ok” része az anyagi források megteremtésének
- A biodiverzitás védelem anyagi forrásait a növekvő gazdaságtól várja, ezzel támogatja a forrásokat termelő rendszerek fenntartását

Lehet-e egyáltalán finanszírozni a biodiverzitást annak további károsítása nélkül?

Két kérdés:

Mi lesz a pénz további sorsa?

Honnan, miből származik a pénz?

Még ha a pénzt a tönkretett természet rehabilitációjára fordítjuk is, az attól nem szűnik meg, tovább dolgozik egy másik növekedési célért

A pénz végső forrása a természet

A pénz tönkreteszi a természetet: a pénzvagyon nő, a természeti tőke csökken

A pénz természete miatt a biodiverzitás finanszírozása fából vaskarika!

Fő hajtóerők: Konceptcionális tévedések

- Állapotokat védünk a változások ellenében, és nem folyamatokat
 - Csökkentjük a természetes dinamikát
- Merev művelési ágak
Határok
a természetes szukcesszió megakadályozása

Koncepcionális tévedések

- Herman Ottó
- „A természetben nincs káros, csak szükséges”
bölcselete után 120 évvel még mindig van hasznos és káros
 - Miért nem védjük és miért pusztítjuk?
 - A levéltetveket
 - A patkányt
 - A lótetűt
 - A meztelencsigát
 - A mikorrhíza gombákat
 - A gyökérelősködő baktériumokat
 - ...

Fő hajtóerők: az ismeretek semmibe vétele

- Tudjuk, hogy a szúnyogok a tápláléklánc alapját képezik, mégis elköltünk évente 1,5 MRD forintot gyérítésükre.
- Ráadásul 100 elpusztított rovar közül csak kettő a szúnyog

Tudjuk, hogy a földi giliszta évente, egy hektár területen 100 tonna humusz termelését biztosítja, mégis ásóval, ekével állunk a földnek

Amit soha nem kezelnek a biodiverzitás stratégiák

- A társadalom értékválasztását, az emberi tényezőt
- Az ökológiai kapacitások túlterhelését
- Az ökológiai ismeretek hiányát, és a meglévők használatát a döntéshozásban

Költségvetést, pénzügyeket

A kereskedelem rendszerét

A szektorális integráció
eszközének hiányát

- A termelés és fogyasztás szerkezetének egészét: energiagazdálkodás, infrastruktúrák, közlekedés-szállítás, bányászat, fejlesztéspolitika, fogyasztási szokások

Javaslatok

Nem lehet különálló
biodiverzitás, éghajlat,
mezőgazdaság, pénz, és
bármilyen más politika, csak
egységes
intézményrendszerben
létezhetnek!

A biodiverzitás
megőrzéséhez nem pénz
kell, hanem a környezetet érő
terheléseket kell csökkenteni
– ez kevesebb materiális
fogyasztás

A természetet egy
módon lehet megőrizni,
ha békén hagyjuk! - NGZ

Csak úgy lehet egy új
fejlesztést megvalósítani,
ha az lecserél egy
rosszabb környezeti
teljesítményűt

Javaslatok

Minden területhasználati módhoz (ipar, település, infrastruktúra, bányászat, üdülés) szükséges kritériumrendszer létrehozni

A biodiverzitást és a környezetet károsító támogatásokat meg kell szüntetni, a közpénz a közjót szolgálja!

**„Az európai zöld megállapodás az új növekedési
stratégiánk.**

Hozzájárul a kibocsátások csökkentéséhez,
ugyanakkor munkahelyeket is teremt.”

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság
elnöke

„Olyan környezetkímélő, inkluzív átállási
folyamatot javasolunk,

amely segít növelni az emberek jólétét, és
biztosítani

bolygónk egészségét a jövő generációi számára.”

Frans Timmermans, az Európai Bizottság
ügyvezető alelnöke

EU Fenntartható fejlődés politikája

Lisszabon (2000) „az Uniónak a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává kell válnia, amely képes a fenntartható gazdasági növekedésre, miközben több és jobb munkahelyet és erősebb társadalmi összetartást teremt”.

Miért nem boldogulunk?

Mert egyszerre szeretnénk még több gazdasági növekedést, a szegénység teljes felszámolását, energiát, tiszta vizet, élelmet mindenkinek, az éghajlatváltozás és biodiverzitás csökkenésének megállítását, mindazt szeretnénk fenntartani, ami a problémát eddig is okozta.